

• Največji slovenski dnevnik
v tiskanih izdankih

Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT
NO. 288 — ŠTEV 228. NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 9, 1919. — TOREK, 9. DECEMBRA, 1919. VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

VODITELJI PREMOGARJEV SPREJELI WILSONOV NAČRT

POVIŠANJE PLAČ ZA NAJMANJ 14 ODSOTKOV TER IMENOVANJE ODBORA, KI BO PREISKAL DOBIČKE V PREMOGARSKI INDUSTRIJI. — OBRATOVANJE ROVOV SE BO SKORAJGOTOVO PRIČELO V PETEK. — VELIKI SKLADI PREMOGA TIK POD POVRŠINO.

Washington, D. C., 8. decembra. — Načrt predsednika Wilsona za konec premogarske stavke, katerega so sprejeli uradniki U. M. W., ni bil še objavljen, vendar pa ni nobenega vzroka za domnevanje, da bi se stavka v sredo ne končala in da bodo tekom petih dni možje zopet na delu.

Oficijelni sprejem predsednikovih pogojev bo završen na splošnem sestanku narodnih in okrajnih premogarskih voditeljev, ki se bo vršil v Indianapolisu. V splošnem določajo pogoji, da se poveča plača za najmanj 14 odstotkov, imenuje komisijo, ki bo proučevala vprašanja plače, dobičkov in drugih razmer v premogarski industriji, ne da bi se pri tem povečalo ceno premoga za splošno občinstvo.

Generalni pravdnik Palmer je odšel s svojim pomočnikom ter poslušalnim predsednikom Lewisom in tajnikom Greenom v Indianapolis, da prisostvujejo vsi konferenci. Splošno prevladuje naziranje, da bo stavka kmalo konec. Delodajalci so baje rekli: Mi smo v rokah vlade.

Predlog, ki je bil sprejemljiv za stavarke voditelje, je bil stavljen na konferenci v Beli hiši, ki je trajala do ene zjutraj v nedeljo. Predsednik se ni direktno udeležil seje, a je bil v stalnem stiku z njim potom Palmerja in potom telefona.

Nobena stranka neče natančno pojasniti načrt za uravnavo, vendar pa se glasi, da je predsednik obljubil premogarjem, da se bo po njih povratku na delo vršila natančna preiskava glede razmerja med plačami in življenjskimi stroški in da bo plačilna lestevica povišana v skladu, da bzi se izkazalo, da je 14-odstotno povišanje plače nezadovoljivo.

Definitivno je bilo ugotovljeno, da ne vsebuje uravnava nikakega posrednega povišanja cen premoga za splošno občinstvo.

Soglasno z izjavo ljudi, ki so v tesnem stiku z delavskimi krogi, vsebuje dogovor natančno preiskavo cele rudarske industrije od strani nevtralnega zastopstva mož in pozitivno jamstvo od strani prevsednika, da bodo premogarji deležni popolne pravice. Ta nevtralna komisija ne bo le preiskala življenjskih razmer premogarjev, da ugotovi, če je sedanja plača zadostna za primerno in ameriškega standarda odgovarjajoče življenje, temveč, da bo preiskala tudi vse knjige, v namenu, da ugotovi, če zamorejo delodajalci plačati svojim delavcem več kot le ponudeni 14 odstotkov.

V slučaju, da bi komisija našla, da ne morejo premogarji primerno živeti vsprito 14-odstotnega povišanja plače in da tudi delodajalci ne morejo plačevati večjih plač v primeri s cenami kot jih dobivajo delodajalci za premog, bodo nove stroške naprtili splošnemu občinstvu.

Pottsville, Pa., 5. decembra. — Premog, ki je vreden milijone dolarjev ter leži tik pod površino zemlje so našli v St. Clair. Tozadovno delo se je vršilo že nekaj časa, čeprav je postalo šele sedaj znano, da je razkritje tako veliko, da so oni, ki so v preteklosti kopali premog na tem mestu, le opraskali površino premoga, ki se nahaja tam v velikanskih skladih.

Sedanje razkritje se je izvršilo potem, ko so spravili stran plast zemlje, ki je pokrivala premog. Premog se lahko kopije pri dnevni luči in kopanje je brez onih nevarnosti, ki ponavadi spremljajo kopanje premoga v rovi. Odstranitev zgornje plasti je bila velika naloga, kajti treba je bilo odstraniti 400,000 ton skal, peska in zemlje. Na ozemlju, ki je dolgo 1600 čevljev ter široko 400 čevljev se nahaja ta premog. Pesek je bil na nekaterih mestih globok 65 čevljev.

Kakorhitro je bila odstranjena ta plast, so našli premog, ki je vreden več kot povprečna zlata majna z ozirom na sedanje cene premoga.

KDO JE KRIV NEMIROV V ITALIJI?

Tittoni je rekel, da je mirovna konferenca kriva nemirov v Italiji, ker ji je manjkalo doslednosti.

Rim, Italija, 7. decembra. — Poslanska zbornica se je odgodi- la véeraj do torka, ko se bo pričela razprava glede prestolnega go- vora. Večina poslancev je dala iz- raze svojemu mnenju, da ne bo skušala ogroziti mirne razprave glede provizoričnega proračuna, katere razprava bo sledila oni glede prestolnega govora.

— Zveza najboljših državljanov je največja dolžnost. — je rekel Tomaž Tittoni v svojem govoru, katerega je imel, ko je prevzel predsedništvo nad senatom. — Nogi- lasje v senatu bo nudilo deželi vzgled, nakar bo slednja pričela razmišljati o neprecenljivih izgubah, katere je slednja doživela vsled samomorilnega vzdržanja od glasovanja.

S tem je hotel deči Tittoni, da je pri zadnjih volitvah vo-

lilo le malo število upravičenih volilcev.

— Delo mirovne konference je bilo počasno in negotovo, včasih nedosledno in konferenca tudi ni vedno vpoštevala onih visokih principijev, za katere so šli nara- di v vojno ter legitimnih aspira- cij, za katere so narodi toliko žrtvovali.

(Legitimna aspiracija je okra- sti Jugoslovane, kaj ne Tittoni?)

— To stališče mirovne konfe- rence je imelo za posledico neza- dovoljstvo in nemir, katerega je bilo občutiti prav posebno v Ita- liji, koje vojni cilji so zadeli na največje nasprotstvo.

— Italija je velika demokraci- ja (zato nimajo kmetje nič svoje zemlje), resnična in pristna de- mokracija brez najmanjšega zna- ka plutokracije (odkod pa naj bi se plutokracija vzela?) Navdaja- jo jo ideali enakosti in pravice. (Zato pa krađe zemljo drugim na- rodom.) Evviva kralj! Evviva Ita- lija!

Celi senat se je dvignil ter pri- čel kričati na vse pretege.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

KJE BODO NAPADLI ZAVEZNIKI, ČE NE BODO HOTELI NEM- CI PODPISATI PROTOKOLA?

RAZVOJ PREMOGARSKÉ STAVKE

Premogarski štrajk, ki bo najbrže končan danes, dne 9. decembra, se je takole razvijal:

1. novembra. — Premogarji so zahtevali za 60 odstotno povišanje plače ter za trideset urni delovni teden.

1. novembra. — Sodnik Albert E. Anderson je izdal začasni indžungšn proti štrajkarskim vo- diteljem.

8. novembra. — Sodnik Ander- son je izdal trajni indžungšn ter dal v posebnem mandatu Lewis in Greenu sedemdeset ur časa, da prekliče povelje za štrajk.

11. novembra. — Povelje za štrajk je bilo prekličeano.

14. novembra. — V Washing- tonu se je začela konferenca med operatorji in majnarji. Delavski tajnik je izjavil, da so štrajkarji upravičeni do 30 odstotnega zviš- janja plače. Operatorji so nudili dvajset odstotkov, majnarji so jih pa zahtevali štirideset. Delavski tajnik Wilson je določil enoin- deset in pol procentno povišanje. To ponudbo so majnerji sprejeli, operatorji pa zavrnili.

25. novembra. — Kurilni admi- nistrator Garfield je določil, naj se zviša majnarjem plača za 14 procentov. Operatorji so bili za- dovoljni, majnarji pa ne.

27. novembra se je konferenca izjalovila.

3. decembra je sodnik Ander- son zapovedal aretirati Lewisa, Greena in druge delavske vodite- lje.

6. decembra. — Lewis in Green sta sprejela s posredovanjem Pal- merja predlog predsednika Wil- sona, v katerem pravi, naj se maj- narji zadovolje s 14 odstotnim po- višanjem samo začasno, da bo vsa druga vprašanja rešila posebna kurilna komisija.

Če se bodo vrnilo majnarji 10. decembra na delo, je trajal štrajk pet tednov in dva dni.

Majnerji so izgubili v plačah dvainštirideset milijonov dolarjev.

Produkcija premoga je zaostala za petinštirideset milijonov ton.

KUBA PARADIŽ ZA ŽEJNE

Na parnikih, ki vozijo na Kubo, so le 'stojišča' za Amerikance, ki iščejo na otoku pijačo.

Kubanci, ki so se leta in leta trápili z učenjem angleščine, da bi bili na ta način v stanu voditi trgovino z Amerikanci, ki prihaja- jo na Kubo v trgovske svrhe, so naravnost v obupu tekom tekoče zime. Absolutno se namreč ne mo- rejo sporazumeti z velikim števi- lom državljanov Združenih držav, ki so navajili na ta biser Antilov tekom zadnjih par mesecev.

Položaj je postal še tem bolj težaven vsled dejstva, da je da- nes v Havani in drugih mestih več ljudi iz Združenih držav kot jih je bilo kdaj prej v zgodovini Kube in vsled tega, ker bruh- vsak parnik, ki pride iz New Yorka, Philadelphije, Baltimore, Savannah, Key West, New Or- leans in Galveston nove množine potnikov, ki govorijo vsi nareče, ki je povsem različno od onega, katerega so govorili Amerikanci, ki so obiskali Kubo v preteklih letih.

Skoro nemogoče je oceniti šte- vilo onih, ki prihajajo v namenu, da se vdeležijo konjskih dirk in prav posebno onih, ki skušajo pre- živeti zimske mesece v deželi ne- omejenega izdelovanja in neome- jene prodaje vseh veselini življe- nja.

Najti pa je eno mesto, kjer ima- jo natečen seznam vseh onih, ki so odšli in so te zvezni depart- ment v Washingtonu, kjer se izda vsak potni list. Uradniki tega depart- menta pa so tako zaposleni, da nimajo časa proučevati natančne- ga obsega tega preseljevanja na- rodov. Kljub temu pa je eden teh uradnikov zaupal poročevalcu, da je bilo izdanih 80,000 potnih listov izza časa, odkar je bila u- veljavljena vojno-časna prohibi- cija. Neki nadaljni uradnik je iz- javil, da se izda vsaki dan 125 potnih listov in da je to značilno povprečno število skozi zadnjih par mesecev.

Kam gredo vsi ti potniki? Da- se navzijejo kubanskega zraka v

ŠTEDIMO PREMOG! NAJ POSTANE GESLO DEŽELE

Dežela je dobila natančna navodi- la, kako naj štedi kurivo. — Luči naj gore šest ur na dan.

Washington, D. C., 8. decem- bra. — Železniška administracija je izdala nocoj sledeče drastične regulacije:

— Ponoči ne sme goreti nobena ornamentalna luč, ceste pa mora- jo biti le za silo razsvetljene.

— V nobenem kabaretu, na no- benem plešišču in v nobenem pool roomu ne sme goreti luč dalj ča- sa kot od sedme do enajste ure zvečer.

— V trgovinah (izvzete so samo one, ki prodajajo živila) ne sme- goreti luč dalje kot šest ur na dan.

— Lekarne in restavracije so lahko odprte, toda razsvetljavo morajo znižati na polovico.

— V polni meri uporabljajo lahko razsvetljavo le železniške postaje, brzojavni, telefonski in časnikarski uradi ter bolnišnice.

— Elevatorska služba mora biti kolikor mogoče zmanjšana.

— Vozijo naj le one železnice, ki so neobhodno potrebne. Elek- trične kare ne smejo biti kurje- ne v "rush" urah.

STALIŠČE NOSKE-JA

Noske je izjavil, da bi ne mogli biti pogoji slabši, če bi bil ostal kajzer na krmilu.

London, Anglija, 8. decembra. — Objava Noskeja, nemškega ob- ramnega ministra ter močnega moža Nemčije, da bo proti podpi- sanju protokola k mirovni pogodi- bi, je pospešila priprave za voja- ško akcijo od strani zaveznikov.

Moč Noskeja v Nemčiji prizna- vajo tudi zavezniki. Čeprav govo- ri le sam zase, je njegovo stališče vendar ono ostalih članov nem- škega kabineta.

Poročila iz Nemčije pravijo, da kabinete še ni glasoval glede pro- tokola.

Tekom svojega pogovora s po- ročevalcem Ass. Press je rekel Noske:

— Ne morem govoriti za celo- vlado, kajti ni še prišla do ko- nečnega sklepa, vendar pa bom priporočil zavrnitev podpisanja protokola k mirovni pogodbi.

— Stvar je res dospela do skraj- nih meja. Naj zasedejo zavezniki deželo, če hočejo. Mir, ki so nam- ga predložili sedaj, ni mir, tem- več podaljšanje vojne.

Če bi sprejel tak mir, bi nem- ki narod vstal ter se osvetil nad možmi, ki bi ga podpisali in to bi bilo čisto prav.

Anglija in Francija hočeta na- menoma uničiti Nemčijo. Vse za- upanje, ki sem ga kdaj imel v zaveznike obljube, je izginilo za vedno.

— Dosedaj smo se podali, a od sedaj naprej ne moremo več! Naj store zavezniki, kar hočejo.

Ko so ga vprašali, če bi resigni- ral, če bi ostali člani kabineta sprejeli pogoje zaveznikov, je od- govoril, da ne ve.

Času, ko pihata ostra burja po se- vero-ameriških državah?

Ne. Nikakor ne. Ti ljudje ne iščejo kopališč, ne iščejo žensk in hrupe zabave. Iščejo le kapljice, katero jim je narod Združenih držav prepovedal, čeprav pred- stavlja sam del naroda teh Zdr. držav.

MEHIŠKA POLITIKA

PREDSEDNIK BO V KRATKEM OBRAZLOŽIL SVOJE STALIŠČE NAPRAM MEHIKI IN ZADNJIM ZAPLETLJAJEM. — FALL PRAVI, DA JE BIL CARRANZA ŽE VELIKO PREJ OBVEŠČEN, DA BO IZBRUHNILA V AMERIKI PREMOGARSKA STAVKA.

Washington, D. C., 8. decembra. — Predsednik Wilson bo naj- brž še danes pojasnil stališče te dežele napram Mehiki z ozirom na namigavanja, da je Carranza pomagal tukajšnjim I. W. W. ter bolj- ševikom.

Donnevati je, da bo prišla poslanica predsednika v obliki pi- sma na senatorja Falla in da bo predstavljala komentar k memo- randu, katerega je poslal senator predsedniku. Ta memorandum je predstavljal kopijo poročila senatorja na komitej za zunanje za- vede.

Senator Fall pravi, da je mehiški predsednik že pet mesecev preje vedel s posredovanjem svojih I. W. W. prijateljev, da bo izbruhnila v Združenih državah stavka premogarjev in sicer dne 1. novembra. Nadalje pravi, da je mehiško poslanstvo obenem z me- hiškimi konzulati delilo boljševiško literaturo.

Se veliko bolj važen pa je baje dokaz, katerega ima senator Fall v rokah, da je bil namreč Carranza v direktni zvezi z Leninom in Trockijem potom Martensa, sovjetskega ruskega zastopnika v tej deželi.

Splošno prevladuje naziranje, da resolucija senatorja Falla ne bo sprejeta. Proti njej so demokrati in tudi številni republi- kanci.

Oprostitev ameriškega konzularnega agenta Jenkinsa s pomoč- jo varščine, za katero ni vedel in ki je bila položena brez njegove vednosti, nikakor ne uravnava mehiškega spora in razkritja boljše- viškega delovanja onstran Rio Grande bo najbrž še poslabšalo sploš- ni položaj.

Washington, D. C., 8. decembra. — Predsednik Wilson je ob- vestil senatorja Falla, da se bo sam baval z mehiško situacijo ter da bi bilo najboljšo, če bi izročil kongres vso to zadevo v njegove roke.

Senatni odbor za zunanje zadeve je vsled tega odgodil razpra- vo glede Fallove resolucije, ki zahteva, naj predsednik prekine vse zveze s Carranza.

NAJVIŠJE SODIŠČE NI NIČE- SAR ODLOČILO.

Washington, D. C., 8. decem- bra. — Najvišje sodišče je danes močalo glede svojega stališča na- pram vojničasni prohibiciji ter Volstead enoreement postavi in- to kljub splošnemu pričakovanju po deželi, da bo najvišje sodišče objavilo svoj sklep malo potem, ko se bo sestalo danes popoldne.

Opaziti ni bilo nobenega zna- ka, kdaj bo dalo najvišje sodi- šče izraz svojemu mnenju.

Argumenti glede ustavnosti po- stav so bili sprejeti od najvišjega sodišča na prošnjo vlade in sploš- no se je pričakovalo, da bo poda- lo sodišče svoje mnenje danes, ko se je zopet sestalo po štirinajst dni trajajočem odmoru.

Ker je ponedeljek dan, ko naj- višje sodišče ponavadi proglasi svoje razsodbe, ni pričakovati, da bi padla odločitev pred prihod- njim ponedeljkom, če še takrat.

Zadeve, z ozirom na katere se je napadla ustavnost vojno prohibi- cijskega akta, so prišle iz držav Kentucky in New Yorka.

D'ANNUNZIO JE ODŠEL Z REKE.

London, Anglija, 8. decembra. — V nekem poročilu na Daily Te- legraph iz Milana z dne 6. dec. je rečeno, da je bilo vprašanje Re- ke rešeno na zadovoljiv način kot notranje vprašanje z umaknjenjem D'Annunzija z Reke ter zasede- njem mesta od strani rednih laških čet.

Pazite na nove cene

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mo- goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošiljamo v staro domovino, naprimer:

100 kron \$1.40
200 kron \$2.80
300 kron \$4.00
400 kron \$5.20
500 kron \$6.50
1,000 kron \$13.00
5,000 kron \$64.00
10,000 kron \$125.00
Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z dru- gim.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVERKA FRANK SAKSER, 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Nekatere misli

Bivši srbski ministrski predsednik in vodja samostalnih radikalcev, g. Ljubomir Stojanović, poznan zgodovinar in član akademije nauka v Beogradu, se je izjavil za jugoslovansko republiko.

(Iz glavnega urada JRZ.)

(Opomba pisca: G. Ljubomir Stojanović je eden najslovitejših sodobnih zgodovinarjev in lingvistov. Baval se je tudi s političnimi vprašanji Srbije zadnjih dvajset let. Bil je večkrat minister in ministrski predsednik in bil je do nekoliko let nazaj na čelu stranke samostojnih radikalcev, na kar se je malo pred izbruhom vojne vrnul iz političnega življenja in se posvetil samo naučnim študijam. Odlikoval se je vedno v svoji objektivnosti in ljubezni do resnice in odtod prihaja, da je sedaj pripisovati njegovim besedam toliko več značaja, posebno če mislimo na to, da mu je dobro poznana oblika monarhične vlade in vis njene nedostitki. Kedar on govori o takih rečeh, tedaj govori iz lastnih izkušenj. Mi z največjim zadovoljstvom prinesemo na tem mestu nekatere njegove misli iz njegove knjige (Nekolike misli o naši novi ureditvi, spisal Ljub. Stojanović, Beograd), v kateri zastopa mišljenje, da je potrebno, da postane Jugoslavija republika z avtonomnimi pokrajinami, kajti doslej smo bili skoro vsi prepričani, da so v resnici vsi treznomisleci in rodoljubni Srbi iz Srbije za republiko in proti monarhiji. Cela ideja je temeljito in obširno obdelana v tej knjižici, katere pa tu ne moremo priobčiti v celoti radi pomanjkanja prostora in zato prinašamo tu samo poglavitejšje misli, uverjeni, da one jasneje izražajo pisčeve misli kot pa naši komentarji.)

Potem ko je v prvem delu svoje knjižice naglasil, da so sedanji predstavniki z začasnem parlamentu "poslanici za nevoljo", ki se naj omeje samo na "otpravljanje nedolžnih državnih poslov" in da na noben način ne sklepajo o bodoči ureditvi države, kar sme storiti samo Ustavotvorna Skupščina, iznosi pisec nekatere svoje misli o osnovni ureditvi naše zemlje na ta način:

— Predno preidem na samo stvar (o bodoči ureditvi naše države) moramo priti na čisto z glavnim vprašanjem, na ime:

ALI ŽELJO SRBI, HRVATI IN SLOVENCJI ŽIVETI V ENI DRŽAVNI ZVEZI, V ENI ENOSTAVNI DRŽAVI?

Jaz sem prepričan, da bo vsak razumen Srb, Hrvat in Slovenec odgovoril na to vprašanje, DA ŽELI! Vsa, ki ima le mrvo zdrave pameti, bo zahteval, da zasnujemo ENO državo, če že radi drugega ne, radi naravnega nagona za samovzdrževanje. Vjedinjeni bili bi močnejši, da tem lažje branimo pridobljeno svobodo in zopet ne pademo v suženjstvo, v katerem smo bili do včeraj...

Brez dvoma je, da nas bo skupno življenje v eni naši državi približevalo, kakor nas je dosedanja razdvojenost pod tuimi vlami oddaljevala. Ali bo to približevanje prineslo popolno in pravo narodno jedinstvo, to naj odloči čas s svojimi nezmotljivimi zakoni društvenega razvoja, ker za nas sedaj velja to, da gledamo na ono, kar nas SPAJA, in ne na ono, kar nas RAZDVAJA...

Ali pa je mogoče, da se te različne mentalitete, razne tradicije, različni narodni idejli in razna verska prepričanja zložijo in voljno pristanejo, da žive v ENI državi?

Jaz mislim, da je mogoče...

To pa se lahko zgodi samo pod enim pogojem:

ČE BO NOVA DRŽAVA TAKO UREJENA, DA IMA VSAKO PLEME V NJEI VSE ONO, KAR BI IMELO, ČE BI ŽIVELO V SVOJI ZASEBNI DRŽAVI — IN POVRH VSEGA TEGA, ČE BI IMELO VEČ MOČI ZA SVOJE VZDRŽANJE.

Hrvati in Slovenci in dobra polovica Srbov so živeli do včeraj v svojih pokrajinah, toda pod tujo državno upravo, ki jim ni pustila živeti in se razvijati tako, kakor bi mogli in želeli, ampak tako in samo toliko, kolikor se je njej zdelo.

Sedaj pa ko stopijo v zvezo s Srbijo, bi morali biti prepričani, da so ravno tako svoji gospodarji in ne da so samo zamenili eno — upravo za drugo.

Ako bi v novi državi eden drugemu kazali, da se eden drugega bojimo in branimo; ako bomo v državnem zboru radi sestave večine in pomaganja vlade eden drugemu nagajali in zahtevali posebne plemenske koristi na račun celine — potem ne bomo imeli od naše zveze prav nič! Ustvarili bomo novo Avstrijo v malo blažnejši obliki. Prignati hočemo tako daleč, da se bodo v parlamentu in deželi ustvarile namesto načelnih političnih strank narodne stranke, kakor se to že pojavlja pri nekaterih hrvaških strankah, ali pa se bodo ustanovile verske stranke, kakor se to jasno vidi pri klerikalni stranki, in kakor so že nekateri Muslimani izjavili, da žele enostavno državo zato, da bi grupirali ves muslimanski element v eno celino radi začitje "muslimanskih interesov".

Sedaj pa preidem na stvar samo.

Po mojem mišljenju sta dva vprašanja, ki se morata ratijsko rešiti za bodočo državno stabilnost: **DRŽAVNO JEDINSTVO IN OBLIKA DRŽAVNE VLADE.**

1. — Državno jedinstvo. —

Ustanoviti je treba JEDNOSTAVNO DRŽAVO NA DEMOKRATIČNI PODLAGI, v kateri bodo ENAKOPRAVNI DRŽAVJANI SRBI, HRVATI IN SLOVENCJI (muslimane naše krvi nalašč ne omenjam, ker vera ne mora biti znak narodnosti) SKUPNO Z VSEMI TUJIMI NARODNOSTMI, KI SE ZATEČEJO NA NAŠ NARODNI TERITORIJ.

Kot bistveno znamenje državnega jedinstva smatram:

1. — Skupno domobranstvo — eno armado na suhem, vodi in zraku;

2. — Jedinstvo v odnošajih napram drugim državam — ena zunanja politika;

3. — Jedinstvo prevoznih sredstev — skupno delo pri gradnji železnic, prekomorskega in rečnega prevoza radi ekonomskega razvoja vseh krajev;

4. — Jedinstvo v ekonomskih odnošajih napram drugim državam — skupne trgovinske pogodbe in skupno carino;

5. — Skupne finance za vzdrževanje teh oddelkov, za kar bi se mogli porabiti dohodki od carine, monopola in prevoza;

6. — Skupnost denarnega sistema, ena državno narodna banka, skupen trgovinski zakon in zakon o akcijonarnih društvih.

Za druge podružnice državne uprave je treba pustiti v novi deženi ustavi mogočnost, da morejo prevzeti skrb za njihove ureditve posamezne samoupravne pokrajine pod izrecnimi pogoji.

Camel Cigarettes

CAMELE ravnotako ugajajo vašemu okusu kot so nove. Zadost pa tudi vsakemu poželjenju po cigaretah.

Camele niso podobne nobeni cigareti, katere ste kdaj kadili. To pa vsled tega, ki so strokovnajske sestavljene iz izbranega turškega in izbranega domačega tobaka. Proizvedena je kakovost, ki ugaja vašemu okusu kot vam ni ugajala še nobena cigareta. Ta zmes vam bo bolj ugajala kot katerikoli tobak ene Camele, ki so strokovnajska zmes, dajo nežnomilo obliko ter oprostite cigarete neprijetnega pookusa ter neprijetnega duba na cigaretah. Pokad te jih kolikor koli, pa ne boste utrudili okusa.

V svoje lastno zadovoljstvo primerjajte Camele s katerokoli cigareto na svetu katerekoli cene.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
WINSTON-SALEM, N. C.

Te oblasti (samoupravne pokrajine) bi volile svoje guvernerje in imele svoje skupščine, ki bi izdelovale zakone za vse podružnice svoje notranje uprave poleg gori omenjenih, in določale davek za prebivalstvo v pokritje stroškov oblastne administracije in vzdrževanje oblastnih zavodov.

Razume se, da bi bili njihovi zakoni kontrolirani tako, da bi od govarjali duhu ustave cele dežele in da ne bi delali škode prebivalstvu drugih oblasti. To kontrolo bi vršilo državno sodišče katerega razsodbe bi bile konečne.

Razlogi za to (za samoupravne pokrajine) so tako mnogoštevilni, da bi se lahko napisala debela knjiga. Tukaj jih je nekoliko:

1. — Naloge moderne države so tako mnogostrokovne, raznovrstne in mnogoštevilne, da se mora v vsaki malo večji državi deliti vsak vladen oddelk na mnoge pododelke, za kar je potrebno mnogo uradnikov in radi tega se zgublja skupnost v poslih in preglednost velikega dela.

2. — Med našimi pokrajinami je velika razlika tako v kulturnem kakor tudi v ekonomskem oziru. Pa tudi njihove potrebe so različne, vsled česar je izdajanje skupnih zakonov veljavnih za celoto nemogoče, ker kar je za eno pokrajino največja potreba, to bi bilo za drugo luksus. brez katerega bi ona lahko bila vsaj za nekaj časa. Istotako bi bila jednako neposrednih državnih davkov za eno pokrajino majhna in lahka, medtem ko bi bili davki za drugo prehud in težki.

3. — Vsaka pokrajina ima svoje potrebe in zahteve in vse bodo naenkrat zahtevale od državne uprave, da jih zadovolji in jim pomore. Vsaka bo o dne takoj zahtevala naprimer: zidanje novih šol, bolnišnice, ureditev cest in potov, ustanovitev kopalšč, eksploatacijo lesa in rude, izsušenje močvir, regulacijo rek itd. Ko bi vsi ti posli naenkrat pali na centralno upravo, vzelo bi dolgo vrsto let predno bi vsi prišli na vrsto, zato, ali ne bi bilo bolje, praktičneje in koristneje prepustiti vse te posle samoupravnim pokrajinam, ker one najbolj poznajo svoje potrebe in red, po katerem se morajo izvršiti. kakor tudi sredstva za izvršitev istih. Na ta način ne bi imel nihče prilike jeziti se nad centralno upravo, da ene zapostavlja na račun drugih, obratno pa bodo sami odgovorni za delo in nedelo.

4. — V večji državi s centralizirano administracijo je zaposleno malo število ljudi, ki dajejo direktive, kateri pa vsled ogromnega dela in vključ najboljše sposobnosti in dobre volje, niso v stanu opraviti vseh poslov in gledati, da se točno in pravilno izvrše, medtem ko je dosti drugih ljudi, ki imajo iste sposobnosti in možnosti, pa so določeni za druga manj važna dela. Centralizirana administracija ne daje priložnosti vsakemu službenec pokazati svoje zmožnosti in tudi nima moči, da bi izvršila delo tako kakor bi bilo pričakovati.

5. — V centralizirani administraciji z velikim številom uradnikov se vstvarja birokratizem in šablonsko delo, kupčijo se številke in površno se rešujejo akti. Vsega tega ni pri manjših administracijah.

6. — Centralizirana birokratska administracija odbija državljane od interesiranja za občne stvari, ker se jim ne da prilika, da bi tudi oni kaj storili. Zanimanje za občne stvari se vzbudi le tedaj, če se ljudstvu dopusti, da samo dela in ne pričakuje, da bi stvari zanj uredil kdo drugi.

7. — Ko bi se ustvarile samoupravne pokrajine pojavila bi se med njimi tekmovalne in ugled. Niti ena ne bi hotela, da zaostaja za drugo, ampak bi se vsaka trudila, da dočete drugo, in če jo je dotekla, da jo preteče... V centralizirani državi ni ugleda, ni tekme; vse je ojednačeno, vse je mrtvo in se komaj giblje.

8. — V centralizirani državi postaja samo eno mesto kulturno središče, vsa druga mesta pa zaostajajo. V državi s samoupravnimi oblastmi ustvarjajo se po pokrajinah kulturni centri, zato pa tudi prosveta in kultura toliko hitreje prodereti med narod.

9. — Je pa še en, specialno hrvaško srbsko slovenski razlog, in ta je: Ne maramo se eden drugemu nakapati na rame, ne maramo se kre-

gati med seboj in eden drugemu predbacivati, da en drugega izkoriščamo, nočemo eden drugemu šteti grizljajev...

II. OBLIKA DRŽAVNE UPRAVE.

Z demokratskega stališča v novi državi je treba, da bo vrhovna oblast popolnoma v rokah naroda. In ker ima v monarhiji večjo polovico oblasti v rokah vladar, in to ne samo za čas njegovega življenja, temveč tudi za svoje naslednike, in manjšo polovico oblasti pa narod, zato mislim in trdim, da je treba, da bo oblika nove državne ureditve — **REPUBLIKANSKA**, to je:

Da narod za gotov čas voli in izbira državnega poglavarja in izvrševalno oblast, kakor tudi svoje predstavnike za zakonodajo, da bi mogli njihovo delo kontrolirati in jih od časa do časa utrjevati v tej njihovi dolžnosti, ali pa jih zamenjati z drugimi.

Lahko b se navedli številni dokazi, da je REPUBLIKA BOLJA OD MONARHIJE (in o tem bi se dala napisati debela knjiga), dovolj pa bo če navedem samo nekatere.

Tudi če bi bila v rokah vladarjev samo polovica državne oblasti (brez vsakega dvoma pa je, da je ima več), to še ne znači, da bi morali to oblast dati enemu človeku za celo njegovo življenje in za njegove naslednike, ker za pomisleke imamo dovolj vzroka. Na pr:

1. — Državni šef naj ne prideje malenkosten in intrigant! In na ta položaj premlad (pri nas od vse to traja celo njegovo življenje! 18 leta naprej), ko se nima nobenega znanja in izkušenj, niti naj ne ostane na tem mestu do velike starosti, ko mu oslabe vse intelektualne moči, ampak na to mesto naj pride človek v zreli dobi, ko je njegova sposobnost najjačja.

2. — Državni šef naj bo eden najsposobnejši in najpoštenjši ljudje v narodu. Takovi ljudje in prvi sinovi (prvenci) nasledujočih vladarjev pa so bele vrane v stoletjih, zato, kako moremo pričakovati, da bi se vsakemu vladarju rodil tak sin! In radi tega je prav naravno, da imamo samo dobre monarhe a slabe vladarje.

3. — Od dobrih storišev pride lahko degeneriran sin, ali otroki srednjih sposobnosti. Včasih pa tudi popolno abnormalni. Na Balo potrebno, se ne more v svoji vaskem na primer smo imeli dva vladarja norea, od katerih so enega trpeli do smrti, drugemu pa so dalj časa dajali regente. Kakova nesmiselnost!

4. — In če je kateri vladar slabega značaja ali slabe pameti; ako ni zmožen opravljati svojih poslov — tedaj preko njega vršijo njegovo oblast oni, ki so okoli njega. In ker niso taki vladarji zmožni izbrati si pametne in spoštovane ljudi, zato se navadno zbirajo okoli njih dvorjani in laškarji, ljudi slabega in dvomljivega značaja, ki delajo državi navadno le škodo.

5. — Ako ima vladar srednje sposobnosti, kar je navadno slučaj, tedaj je to človek, ki ima vse človeške strasti: on sovraži in ljubi; on je egoist; jezi se, pa tudi dobre volje je, toda vse to slabo upliva na državne posle. Koliko škode pa povzroči, če se pripeti, da je škodoželjen in zavirljiv, če

Utrinki

Le malo izpremembe je v življenju jetnišnicah, a to se bo najbrž kmalu izpreobrnilo na boljše, kakorhitro bodo prišli tjakaj rdečkarji. — Tako piše newyorški "World", a nam se dozdeva, da bi se izpreobrnilo na boljše, če bi poslali v ječe vse one, ki sesajo iz naroda kri, profitirje ponavadi mozesovega pokolenja in vso ostalo golazen, ki živi od dela navadnega človeka.

Vojna ne prinese pomehkužene nikake slave.

Suha postava je prisilila Montclair, N. J., da je povečal svojo policijsko silo. Prohibicija hodi vsekakor rakovo pot in še dolgo ne tako kot so pričakovali Anderson in njegovi trabanti.

Plesoči dervisi niso nič v primeri z D'Annunzijem in njegovi militemarskimi dervisi. — Tako pravi neki mož v Chicagu in mi se le čudimo, da ni prišel že zdavnaj na to misel.

Bodimo hvaležni, da je najti na svetu tepee. Brez njih bi mi ostali ne mogli uspeti.

Kadar nas ljudje ne spoštujejo in uvažujejo, smo zelo razžaljeni. V dnu svojega privatnega sreca pa ima človek le malo respekta do samega sebe.

Novice iz Slovenije

Pomanjkanje moke.

Moke je vedno manj. V Ljubljani se zjutraj na vse zgodaj nastavi polno ljudi pri pekarnah, ki čakajo na kruh. Pekari ga morejo speči le malo količino, tako da ga do devete ure že zmanjka. Mi se stvari le čudimo. Jesen je namreč prinesla Jugoslaviji bogato žetev, pa že sedaj moke ni dobiti. Kaj je temu vzrok? Železnice vendar še vedno vozijo toliko, da bi lahko vsak dan dovozile v Slovenijo moko, ki je najnujnejša stvar, vsaj v toliki meri, da ne nastane resne kriza in ne porabimo zadnjih zalog! Isto velja za sladkor

in petrolej! Ali naj gremo še v slabše čase, kar se tega tiče, kot so bili med vojno! Stvar naj prime vlada v roke, ker s tim trgovcem ni dosti mar na tem, če ljudje stradajo. Njim tega tako ni treba.

Krona in dinar.

Krona je dosegla najnižji padec: 100 dinarjev je 450 kron. Stalno padanje krona se začeli nekateri spekulanti izrabljati. Predvsem so to trgovci z živili. Takoj so namreč povišali cene živilom (v Srbiji, Banatu), predvsem o-nih, ki bi se mogle izvažati recimo v Slovenijo. Mnogi od njih so tudi izjavili, da nočejo več sprejemati plačila v kronah, nego samo v dinarjih. Upamo, da tem ljudem vlada pošteno stopi na prste. Dokler krona velja še kot državni denar, toliko časa naj se kaznuje vsakega, ki bi se branil sprejemati krone v plačilo. S padcem krona nesorazmerno povišanje cen se naj najstrožje zasleduje.

Ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani

ustavi svoje delovanje in se zedini z železniškim ravnateljstvom v Zagrebu. V Ljubljani ostane le železniško nadzorništvo. Vsi uradniki ljubljanskega ravnateljstva drž. železnice preidejo k zagrebškemu ravnateljstvu. Za načelnika ljubljanskega ravnateljstva v jej menovan inž. Leonid Franič, rodom Dalmatince, ki je eden naših najsposobnejših inženirjev.

Novi vladi v Sloveniji in na Hrvaškem.

Z regentovim ukazom od 7. nov. je imenovan predsednikom deželne vlade v Sloveniji prejšnji njen podpredsednik dr. Gregor Žerjav. Naročeno mu je obenem, da stavi predloge glede sestave nove vlade. V to svrhu se pogaja sedaj s političnimi strankami. V kratkem je pričakovati izpremembe tudi v hrvaški vladi. Ostavka dosedanjega bana dr. Palečka je že sprejeta. Novi ban bo dosedanji podban dr. Tomljenović. Razen tega se bo povečalo število vladnih poverjenikov.

Tako je mnenje g. Stojanovića, poznatega zgodovinarja in člana akademije nauka v Beogradu, ki je bil večkrat minister in ministrski predsednik in dolga leta vodja stranke samostalnih radikalcev v Srbiji.

Vključ vsem lepim frazam od strani monarhistov, vključ vsem lepo pisanim deklaracijam o demokraciji srbske dinastije in monarhije sili na dan pravi narodni čut, katerega ni mogla zamoriti nobena vojaška cenzura, katerega ne more utolažiti nobena lepo doneta deklaracija o namišljeni demokraciji.

Rojaki, to je znamenje časa! Izrežite ta članek in dajte ga čitati svojim prijateljem, ki so, zapelja ni po lepih frazah, še vedno tega mnenja, da narod mora služiti kronanin glavam in se suženjsko pokoravati njih ukazom. Prava demokracija more živeti samo v svobodi, progresivni republiki. — In za to republiko deluje JRZ, za republiko, kjer bo celoten narod imel vseh 100 odstotkov vladne moči v svojih rokah.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1903INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEO, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4664 Wash. St., Denver, Colo.
Zapiskar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDEČIČ, 4455, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1296 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

NAZNANILO.

Denver, Colo.

Iz urada društva sv. Martina St. 1 ZSZ v Denverju se naznanja in vabi vse člane, da se vdeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila dne 15. decembra. Na tej seji se bo volilo novi odbor za leto 1920. Člani, kateri se zaradi tehtnega vzroka ne vdeležijo seje, plačajo 75c kazni. Tako je bilo sklenjeno na zadnji redni seji dne 17. novembra. Izvzeta sta le bolezen in delo. Priporočam, da si izvolite uradnike, ki so v resnici za napredek in proevit društva.

Talje opozarjam vse one, kateri so zostali z mesečnim prispevkom, da naj to poravnajo do 28.

decembra, da mi bo mogoče uređiti celoletni račun ter oddati knjige nastopivšemu tajniku. Kateri se ne zglasi do omenjenega dne, bo suspendiran.

Torej se enkrat vladno valim vse člane gori omenjenega društva, da pridete vsaj enkrat v letu na sejo, da skupaj ukrenemo kaj koristnega tudi za društvo. Upam, da hote ta opomin vpoštevali in se obilno vdeležijo prihodnje seje. Torej na svidenje 15. dec!

Ob sklepu voščim vsem članom in članicam ZSZ, veselo božične praznike in srečno novo leto!

S sobratiskim pozdravom

John Skrijane, tajnik.

Holandci v Združenih državah

Prvi "priseljenci". — Človeku ni treba obstati niti za en trenutek pri spominu na zgodovino naseljevanja Severne Amerike, da spozna, da so bili ljudje iz Nizozemske ali Holandske prvi naseljenci v ozemlju, ki predstavlja sedaj del Zdr. držav.

Razkritelj reke, ki nosi njegovo ime, kapitan Hendrik Hudson Nizozemske iztočno indijske kompanije, je otvoril pot za prihod svojih rojakov. Leta 1607 je prišel v majestetično Hudson reko, koje obali so še vedno pozorišče legend in zgodovinskih spominov na njega, njegovo preiskušeno družbo in njene sledilce. V državah New York, New Jersey, Penna in Delaware je najti še danes znake prvih skupin holandskih naseljenec. Številne odlične družine v teh sekcijah zasledujejo svoje nizozemske prednike nazaj v prve dni moderne ameriške zgodovine ter so ponosne na svoj izvor, čeprav so prav tako ameriškanske kot so potomci angleških Pilgrimov.

Na drugi strani pa je nizozemsko prebivalstvo Združenih držav iz poznejšega časa bistveno nizozemsko ter ostane tako.

Holandci kot žive danes v Zdr. državah. — V tej deželi je v sedanem času približno 115 tisoč Holandcev. Dokler ni svetovna vojna prekinila zveze, je bilo opaziti stalno priseljevanje Holandcev ter tudi stalno odhajanje v njih domovino. V gotovih letih je val nizozemskega priseljevanja narasel, v drugih pa zopet padel.

V letih pred vojno je bilo opaziti naraščajoči val. Razen omejitve parobrodne prometa v vojnem času, je bil nadaljni vzrok po jemanja nizozemskega priseljevanja dejstvo, da je Holandska mobilizirala svoje vojaške sile, da žnjimi zavaruje meje ter povdari svojo nevtralnost.

Ve sedanjem času ne prihaja dosti Holandcev v deželo v namen, da bi se stalno naselili. V prvi vrsti ne odobrava holandska vlada izseljevanja svojih ljudi v sedanjem času in v drugi vrsti je tudi vprašanje omejitve priseljevanja iz vseh tujih dežel, s katerim se peča kongres Združenih držav.

Pretežna večina Holandcev v Ameriki obstaja iz farmerjev, ki so naseljeni po srednjem zapadu in po Californiji. V zadnje imeno-

vani državi proizvajajo sadje in zelenjavo. V srednjem zapadu se pečajo s poljedelstvom v širšem obsegu ter so ali lastniki farm ali pa delo na farmah svojih rojakov. Ob atlantiški obali, v pristaniških mestih, posebno pa v New Yorku, so zaposleni Holandci po večini v eksportni in importni trgovini.

Nadalje ni nič presenetljivega, če najde veliko število Holandcev v razredu mornarjev, kajti holandsko pleme uživa velik sloves v analah mornarstva. Številni Holandci so tudi zaposleni v ameriški trgovski mornarici. Po mnenju Holandcev ni treba v ameriški trgovski mornarici toliko vedeti ter biti tako izkušen kot pa v holandski trgovski mornarici. Ena največjih prekatlantiških parobrodskih črt med to deželo in Evropo je Holland America črta. Holandsko parobrodstvo se je v zadnjih letih zelo povečalo z ozirom na tonažo in to vsled tega, ker so bile vse nemške črte ustavljene.

Kot navadni delavci so Holandci zaposleni v svilo predilnicah v Patersonu, v velikih jeklarskih središčih, kot na primer v Pittsburghu, je najti Holandce kot tehnične inženirje. Ti so završili slavne tehnične šole na Holandskem, posebno ono v Delft.

Med arhitekti, ki izvajajo svojo prakso v tej deželi, je najti številne, ki se v tej stroki zelo odlikujejo.

Kje stanujejo Holandci. — Kje stanujejo Holandci, je najboljšje razvidno iz sedemnajstih publikacij, ki izhajajo v Združenih državah v holandskem jeziku. Najti je tako dnevnike kot tednike in ti prihajajo iz Patersona, N. J., Kalamazoo, Mich., Chicago in Moline, Ill. in Sioux City, Ia.

Razumeti je treba, da je zbrano nizozemsko prebivalstvo v radiju ali okrožju teh navedenih središč.

Vera Holandcev. — V verskem oziru pripada večina Holandcev reformirani holandski cerkvi, do čim je manjšina njih katoliške vere. V zvezi s tem lahko omenimo, da je najti številne holandske reformirane cerkve v različnih delih iztočnih držav, kojih ustanovljenje sega nazaj v pričetek 17. stoletja.

V osebnem oziru se opisuje Ho-

Ozdravi katar mehurja in odstrani vse v 24 urah.
Vaska pilula nosi ime MIDY.
Varujte se ponaredb.
Na prodaj v vseh lekarnah.

landec kot mirne, vstrajne in nemorne delavce. Drže se svojih kolonij v poljedelskih okrajih in se ne brigajo za ljudi drugih narodnosti. Tudi v mestih se drže skupaj ter imajo številna družabna in slična društva. Neki Holandec je rekel, da imajo Holandci dve domovini: eno na Holandskem in drugo v Ameriki.

Upanje pretežne večine Holandcev, ki pridejo sem, je vrniti se nekega dne domov na Holandsko, kjer bi mogli s primernimi prihranki udobno preživeti zadnje dni svojega življenja.

V nasprotju s številnimi drugimi Evropejci, ki so poiskali svoj dom v tej deželi, ni bilo niti enega Holandca, ki bi bil prišel sem radi političnega ali verskega zasledovanja.

Značaj Holandcev. — Ker so varčen, frugalen in marljiv narod, so Holandci videli velike prilike, katere nudi ta dežela, posebno za farmerje. Vsled tega so številni prišli ter se številni vrnili nazaj v domovino, ko je dozorel čas in ko so dosegli cilj, ki so prišli sem, oženili in da imajo otroke. Ti otroci so rojeni Amerikanci ter rastejo, prežeti z ameriški idejami in vajeni ameriški razmer. Ti seveda ostanejo v tej deželi in njih stariši so vsled vezi lju bezni in navade prisiljeni ostati pri njih, ko se pojavlja že tretja generacija.

Kljub temu pa nam zagotavljajo, da ne izgube Nizozemci nikdar popolnoma stika z domačo deželo in da vzpirajo pogosto obiske, kot se jim pač nudi prilika ter imajo na razpolago potrebna denarna sredstva.

Amerika je pritegnila k sebi številne Holandce, ki so prišli sem kaj radi pustolovskega duha in raditiga, ker so imeli zelo visoke pojme o novem svetu.

Pa naj so prišli iz tega ali onega vzroka, priznati je treba, da so prišli bolj kot gostje za gotovo dobo. Če so ostali tukaj trajno, je bilo to pripisovati bolj okoliščinam kot pa njih lastnem nagibu.

To je tem bolj zanimivo v zvezi z dejstvom, da so prvotni holandski naseljenci zapustili toliko trajnih znakov svoje navzočnosti.

Govorili smo o dejstvu, da je najti v New Yorku nekaj najstarejših družin, ki zasledujejo svoj izvor nazaj do holandskih pradedov. Pokojni predsednik Roosevelt je bil izvanredno ponosen na holandsko kri, ki se je pretekala po njegovih žilah.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Pred odhodom v staro domovino pozdravljam še enkrat mojo hčer in njenega moža na Jenny Lind, Ark., ter hčer in njenega moža na Hartford, Ark. Z Bogom! Andrej Razoršek.

Predno se podam na široko morje, srčno pozdravljam vse rejake širom Amerike ter se zahvaljujem vsem, ki so mi kaj dobrega storili to pa že vedno, kateri so. Posebno pozdravljam svojega sina in njegovo ženo — Anton Nosan, Gerčavus št. 65, pošta Ribnica, Slovenija, Jugoslavija.

Predno se podam preko oceana, pozdravljam mojega brata Antona Bančič v Pueblo, Colo., bratrance Franka Mihelič, moja svačka Franka Zobeč z družino ter Ivana Kroman in njegovo ženo, kakor tudi vse znanee in prijatelje. Vsem skupaj kličem: Na veselo svidenje v Jugoslaviji! — Janez Bančič.

Pred odhodom v staro domovino še enkrat lepo pozdravim moje znanee in prijatelje v okolici Leadville, Colo., posebno pa moja dva brata in sestro. Na svidenje doma! — Jerry Yannick.

ZRAKOPLOVEC JE DOSPEL NA JAVO.

Batavia, Java, 6. decembra. — Kapitan Ross Smith, ki se nameril s svojim zrakoplovom iz Anglije v Avstralijo, je došel na Javo. Če se mu bo to potovanje posrečilo, bo dobil 10.000 funtov sterlingov nagrade.

Glas Naroda

najstar. slov. dnevnik v Ameriki

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Priobčja najzanimivejše novice iz celega sveta.

Priobčja romane, povesti, šalo, razno-terosti.

Priobčji vse, kar zamore zanimati povprečnega čitatelja.

Rasirjen je po vseh slovenskih naselbinah od Atlantika do Pacifika.

•Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote, in Zapadne Slovanske Zveze

Najboljše sredstvo za oglaševanje.

Stane za vse leto	\$4.00	Za celo leto za mesto New York	\$5.50
Za pol leta	\$2.50	Za pol leta	\$3.00
Za četrt leta	\$1.25	Za četrt leta	\$2.00

Naročite ga za svojce v starem kraju

Za Evropa za celo leto	\$6.00
Za Evropa za pol leta	\$3.50

Tehnično osebje je organizirano.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street
New York City

Vitez iz rdeče hiše

(Le Chevalier de Maison Rouge.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCOŠKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star.

(Nadaljevanje.)

VI.

Temple.

Onega dne, ko je Maurice, lo-
lesto razočaran, opustil svoja po-
izvedovanja, se je podalo, večje
število mestnih uradnikov v
spremstvu Santerre, poveljnika
pariške narodne garde, v veliki
stolp Temple, ki so ga od 13. av-
gusta 1792 dalje spreminili v
ječo.

Njihov obisk je bil namenjen v
prvi vrsti stanovanju v tretjem
nadstropju, sestoječem iz pred-
sobe in treh sob.

V eni teh treh sob sta bivali dve
ženski, mlada deklica in devetle-
ten otrok, ki so bili vsi odti v žal-
no obleko.

Starejši ženski je bilo približno
sedem ali osemindeset let; se-
dela je pri mizi in čitala. Druga je
sedela in izdelovala neko vezanje;
bila ji je okoli osem- do devetin-
dvajset let. Približno šestnajstle-
tna deklica je stala pri otroku, ki
je ležal z zaprtimi očmi, kakor da
bi spal, dasi je bilo to nemogoče
ob ropotu, ki so ga povzročali ur-
adniki s preiskovanjem pohištva,
postelj in oblek. Eden njih se je
približal ženski, ki je čitala, ji iz-
trgal knjigo ter jo vrnil v uredo
sobe.

Jetnica je iztegnila roko proti
mizi, vzela drug zvezek ter nado-
ljevala čitanje. Uradnik je div-
je krenil z roko in ji hotel iztrgati
tudi tega. Toda po tej kretnji,
pred katero se je jetnica, ki je ve-
zala pri oknu, stresla od strahu,
je deklica skočila k čitatelji, jo
objela in jokaje šepnila:

"Oh, uboga, uboga mama!"
Nato jo je jela poljubljati, na-
kar je jetnica pritisnila ustnice na
ušesa deklice, kakor da bi ji ho-
tela vrniti poljub, ter ji dejala:

"Maria, v peči je skrit listek.

Vzemi ga ven."

"Naprej, naprej!" je vzkliknil
uradnik, potegnil deklico k sebi
ter je odtrgal od matere. "Ali bo
konec enkrat vajinih poljubov?"

"Gospod", je pripomnila dekl-
ca, "ali je skupščina morda skle-
nila, da ne smejo več otroci po-
ljubljati svoje matere?"

"Ne, toda sklenila je kaznovati
izdajalec in aristokrate, in mi sma-
za to tukaj, da vas izprašujemo."

Odgovori torej, Antoinetta!"

Ona, ki je bila tako osorno na-
govorjena, ni svojega izpraševala-
en niti pogledala. Nasprotno, obr-
nila se je v stran; njeno lice, ble-
de v sled trpljenja in razoranosti
solz, je pokrila lahna rdečica.

"Nemogoče je", je nadaljeval
ta mož, "da ti nisi ničesar vedela
o poskusu minule noči. Kdo je po-
vzročitelj?"

Jetnica je molčala.

"Odgovorite, Antoinetta!" je
rekel Santerre in so ji približal,
ne da bi opazil groze, ki je ob-
šla mlado žensko ob pogledu na
tega moža, ki je bil prišel v jutro-
dne 21. januarja v Temple po Lu-
devika XVI., da bi ga odvedel na
morišče.

"Odgovorite, to noč je
bila odkrita zarota proti republi-
ki. Ali ste vedeli zanjo?"

Marija Antoinetta se vedno ni
odgovorila.

"Nočete? Torej nočete odgo-
voriti?" je vzkliknil Santerre ter
udaril z nogo ob tla.

Jetnica je vzela v roko tretji
zvezek. Santerre se je okrenil;
brutalna moč tega človeka, ki je
poveljeval 80.000 možem, se je ste-
la ob dostojanstvu uboge jetnice.
Samo migniti mu je bilo treba —
in padla bi bila njena glava, ka-
kor je padla Ludovika XVI.

"In vi, Elizabeta", je nagovoril
drugo žensko, ki je bila za trenu-
tek prekinila svoje vezanje, skle-
nila roki in molila, "ali odgo-
vorite?"

"Ne vem, po čem vprašujete",
je odvrnila, "zato vam ne morem
odgovorjati."

"Eh, vraga, občanka Kapet",
je vzkliknil Santerre nestrpno,
"saj je vendar jasno, kar pravim!"
Včeraj se skušalo pripomoči van-
do hega in vi morate poznati
krivce."

"Mi nimamo nikakih zvez z za-
njanjem svetom: ne moremo torej
vedeti, če kdo kaj dela za nas ali
proti nam."

"Dobro", je rekel uradnik,
"videti hočemo, kaj pravi tvoj
nečak."

Ko se je približal postelji mla-
dega dauphina (izgovori dofen —
prine), je Marija Antoinetta ne-
nadoma vstala in vzkliknila:

"Gospod, moj sin je bolan ter
spi... Nikar ga ne budite!"

"Torej odgovorite!"
"Ne vem ničesar."

Uradnik je nato stopil k poste-
lji malega jetnika, ki se je, kakor
rečeno, delal, da spi.

"Vstani, Kapet, vzhudi se!" je
velik in ga surovo stresel za
rame.

Otrok je odprl oči ter se na-
smehnil.

Razburjena od boli in strahu, je
kraljica dala hčerki neko znama-
nje; ta je porabila ugodni trenu-
tek, hušnila v sosednjo sobo, od-
prla peč, vzela vanjo neki listek,
ga sežgala in se takoj zapet vrni-
la ter s popeldom potolažila svojo
mater.

"Kaj hočete od mene?" je
vprašal otrok.

"Vedeti, ako si minulo noč kaj
čul!"

"Ne, ker sem spal."

"Kakor se zdi, spiš prav rad."

"Da, ker sanjam, kadar spim."

"O čem pa sanjaš?"

"O svojem očetu, ki ste ga vi
umorili."

"Torej nisi čul ničesar?" je
vprašal Santerre nestrpno.

"Ničesar."

"Ti mladi volkovi res imenito
soglašajo z volkuljo", je rekel
razjarjen uradnik, "in vendar je
bila vzprijorjena zarota."

Kraljica se je smehljala.

"Avstrijanka nas zasmehuje!"
je vzkliknil uradnik, "Dobro, ker
je že tako, hočemo izvesti občin-
sko odredbo v vsej njeni strogo-
sti. Vstani, Kapet!"

"Kaj nameravate storiti?" je
zavpila kraljica izpobirši se.

"Ali ne vidite, da je moj sin bo-
lan, da ima mrzlico? Mari ga ho-
čete umoriti?"

"Tvoj sin", je odvrnil uradnik,
"je predmet večnih nemirov in
cilj vseh zarotnikov. Tison! Po-
kličite Tisona!"

Tison je opravljal v zapornu na-
vadna, domača dela. Bil je mož
štirideset let, zagorele polti, su-
rovega, divjega obraza in črnih,
razrasenih las, ki so mu segali do
obrvi.

"Tison, kdo je včeraj prinesel
jetnikom hrano?"

Tison je imenoval neko ime.

"In perilo?"

"Moja hči."

"Tvoja hči je torej perica?"

"Seveda."

"Naročeno ti je bilo, da perilo
natančno preiščeš."

"No, ali ne vršim svoje dolžno-
sti? V dokaz, da jo vršim, bodi, da
je bila včeraj najdena ruta z dve-
ma volzoma; nesel sem jo k sve-
dovalstvu, ki je naročilo moji ženi,
da jo razvzolja, zlika in zopet vr-
ne gospe Kapet, ne da bi kaj ome-
nila o tem."

"Tison", je rekel Santerre,
"tvoja hči je občanka, o katere
patriotizmu ne dvomi nihče. Toda
od danes naprej ne sme več pre-
stopiti Templevega praga."

"Moj Bog", je vzkliknil Tison
prestrašeno, "kaj mi vendar go-
vorite! Tako, ali bom smel videti
svojo hčer šele tedaj, ko zapustim
Temple?"

"Ti ga sploh ne zapustiš več",
je odvrnil Santerre.

Tison se je s plašnimi očmi ozi-
ral okoli sebe, a njegov pogled ni
odstal na nobenem predmetu.

"Nikoli več ne bom smel odot!"
Tako je torej! Toda jaz hočem
popolnoma čedot. Jaz zahtevam
svoj odpust, jaz nisem nikak izda-
jalec, nikak aristokrat, da me ho-
čete imeti tu vjetega. Pravim
vam, da hočem proči odot."

"Občan", je rekel Santerre,
"pokori se ukazom občine in mol-
či, ali pa ti bo slaba predla, opo-
zarjam te na to. Ostani tu in pazi,
kaj se godi! Pod nadzorstvom si,
pazi se torej!"

Medtem se je kraljici, ki je ni-
sila, da so bili nanjo pozabili, za-
to je bil njen obraz in položila je si
zopet v posteljo.

Severna zdravila vzdržujejo

Zdravila za kašelj

Naročite si Vaš listek Severna zdravila

za kašelj na 1000 ali 2000 Vašega lekarnarja ali pa naravnost od nas. V posred-
stvom.

Kašelj

Je neprijetna prikažen in povzroča
mnogokrat mnogo bolečin, trpljenja
in skrbi. Nežna, lahka, kar se
ne morete iznebiti tako hitro kakor
bi radi, razen ako storite to, kar je
storiло mnogo drugih: Vzemite

Severa's Balm for Lungs

(Severa's Balm za pljuča) v zdrav-
ljenju kašlja, prehlada, hripavosti,
v slučaju otroškega dihanja, ran-
jenem vratu in enakomernem po-
kaljevanju. Poskusite steklenico
danes. Dobite ga v Vaši lekarni.
Dobro za otroke in odrasle. Cene
25c in 10c, ali 50c in 25c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

"Pojdi po soprog!" je ukazal
uradnik Tisonu.

Ta je ubegal brez besedice. San-
terre grozje so ga napravile
ponižnega kakor jagnje.

"Pridi sem, občanka", je rekel
Santerre gospe Tison, "midva
poideva v predsoho in medtem ti
preiščeš jetnike."

"Kaj praviš k temu, žena", je
rekel Tison, "hčerke nama nečajo
več puščati v Temple."

"Tako, hčerke nečajo več pu-
ščati k nama? Torej je ne vidiva
več?"

"Tiho!" je zakričal Santerre.
Poklical smo te sem, da preiščeš
jetnike. Preišči jih, potem se spet
vidimo..."

Nato so možje odšli.

"Moja ljuba gospa Tison", je
rekel kraljica, "verujte mi..."

"Ne verujem ničesar, kakor sa-
mo to, da si ti kriva vse nesreče
ljudstva, občanka Kapet", je od-
vrnila grozna ženska skripajoč z
zobmi. "Ako najdem kaj sumljive-
ga pri tebi, ti se pokažemo!"

Štirje možje so ostali pri vratih,
da bi pomagali Tisonki, ako bi se
kraljica opirala preiskavi.

Ženska je našla pri sebi "rikat"
zavozljano ruto, ki je plemenjaka
bržkone odgovor na ono, ki jo je
omenjal Tison; nadalje svinčnik,
škapulir in pečet.

Vse vsem prošnjam kralje-
vskih gospod je Tisonka poklicala
uradnike in jim izročila stvari, ki
jih je bila našla pri kraljici; šle so
iz reke v roko in bile predmet naj-
raznovrstnejših domnevanj.

"Sedaj ti hočemo prečitati od-
redbo občine", je rekel Santerre.

"Kakšno odredbo?" je vpraša-
la kraljica.

"Odredbo, ki pravi, da boš o-
slej ločena od svojega sina."

"Torej je res, da ostanem tak
sklep?"

"Da, skupščina leži preveč na
srecu tvoj sin, ki ji je bil od naroda
izročen v varstvo, nego da bi ga
puščali v družbi tako ničvredne
matere, kakor si ti."

Iz kraljicinih oči so švigale
strele.

"Sestavite vsaj obtožbo, ti-
gri!" je vzkliknila kraljica, vis-
oko vzravšana, blede, ponosna v
svojem egoizmu. "Skupščina se
na srea vseh mater."

"Tiho, tiho!" je pripomnil
uradnik. "To je vse lepo in do-
bro; toda mi smo tu že dve uri in
ne moremo izgubljati vsake dne.
Vstani, Kapet, in sledi nam!"

"Nikdar, nikdar!" je zavpila
kraljica, skočila med uradnika in
mladega Ludovika ter hotela bra-
niti posteljo kakor levinja svoje
ulade. "Nikdar si ne pustim iztr-
gati svojega otroka!"

Toda vse prošnje so bile zama-
ne. Ko je Santerre izjavil, da ostan-
e sin pri njej le v slučaju, ako
izda zarotnike, si je ponosno olri-
sala solzo, ki je kakor diament
blestela pod njenim očesom. Od-
govorila je ponosno:

"Zbogom, moj sin! Ne pozabi
nikoli na svojega očeta, ki je v ne-
besih, na svojo mater, ki se bo
kmalu združila z njim; molvi vsak
večer in vsako jutro molitvico, ki
sem te jo naučila. Zbogom, sin
moj!"

Pritisnila mu je zadnji poljub,
mirno vstala in dejala neupo-
gljivo:

"Ne vem ničesar, gospodje,
ukrenite, kar hočete."

Toda kraljica bi bila potrebo-
vala več moči, nego jo zmore žen-
sko sree in še posebno materino.
Kakor uničena je padla vznak na
stolico, medtem ko so ji odnašali
otroka, ki je imel sicer solzne oči,
a je molčal in ni črnil.

Vrata so se zaprla za uradniki

Padanje evropske denarne vrednosti

Če se zdi nekemu švicarskemu pivovarnarju cenejšje lepiti av-
strijske papirnate krone na svoje steklenice s pivom kot pa dati ti-
skati napise in če pada vrednost evropskega denarja vedno nižje in
nižje, se ni treba prav nič čuditi, če pričenejajo bankirji upoštevati
slovesno svarilo Sir George Paisha, ki je rekel, da stoji svet pred naj-
večjo finančno krizo v svoji zgodovini. V primeri s padajočo vred-
nostjo denarja evropskih dežel je postal ameriški dolar tako visok,
da je pričel omejevati trgovino z inozemstvom.

Oni, ki čitajo finančne vesti v dnevnih listih, so zaznali, da je
padla nemška marka, ki je normalno vredna 24 centov na tri cente,
čeprav skuša nemška vlada od pomoči položaju s tem, da izdaja veli-
ke mase papirnatega denarja. Avstrijska krona je skoro brez vsake
vrednosti. Francoski frank je vreden nekako polovico svoje normal-
ne vrednosti. Italijanska lira je padla v vrednosti tako, da se je bati
resnega poloma.

Denar različnih drugih evropskih narodov je izgubil veliko svo-
je prejšnje vrednosti in izvzet ni niti angleški funt. Pound sterling
je stalno padal od preteklega marca naprej, dokler ni nekega dne v
preteklem mesecu padel pod štirji dolarje. Sedaj pa čepi malo nad to
število, mesto da bi imel svojo par-vrednost \$4.86.

Kadarkoli se vpraša bankirje, industrijalec in eksporterje, kate-
ro je najbolj važno vprašanje, ki ga je treba ugodno rešiti, odgovore
vsi, da je to vprašanje vstajenja ali štabiliziranja inozemskih denar-
nih vrednosti.

Inozemska valuta, — tako je rekel Mr. Hoover, — ni vreme,
pač pa barometer. Vihar, katerega kaže sedanje stanje tega barome-
tra, je oni nadaljnjega uničevanja ameriške trgovine z Evropo v na-
šo veliko škodo...

Vsi listi soglašajo s finančnimi avtoritetami, ki izjavljajo, da ni-
mamo mi v Ameriki nobenega vzroka delati si komplimente radi naše-
ga vzvišenega finančnega stališča. Kot pravi bostonski "Christian
Science Monitor", — je za evropske narode skoro praktično nemogo-
če kupovati katerekoli vrste blaga v Združenih državah, čeprav po-
trebuje Evropa vse mogoče stvari. Ta položaj pomenja pomankanje
in težkoče za evropske narode in s tem tudi industrijalno depresijo
v Združenih državah.

"Odd Lot Review", finančni tednik, ki izhaja v New Yorku, pravi,
da morajo ameriški trgovci in industrijalec nekaj storiti za urav-
navo inozemske valute, predno postane slednja popolnoma demora-
lizirana, če mislijo kaj prodati v Evropi. V nasprotnem slučaju bodo
našli evropska tržišča popolnoma zaprtá ali pa zelo omejena. Nada-
lje pojasnjuje ta list, kako bo padanje inozemskih valut prizadelo
ameriško trgovino:

Padanje evropskih valut pomenja, da bodo evropski kupci pre-
nehali z vsakim nadaljnjim nakupovanjem od nas, z izjemo najbolj
bistvenih potrebščin kot premog, živila itd.

Vzemimo naprimer baker. V rednih razmerah bi morali franco-
ski importerji plačevati le nekako en frank za en funt te kovine.
Ker pa je treba sedaj dveh frankov, da se kupi to, kar se je kupilo
prej za en frank, mora francoski importer plačati dva franka za
funt bakra. Vspričo teh razmer je prenehal francoski importer z na-
kupovanjem bakra.

Posledica tega je, da je proizvajalec bakra ostal z velikansko
zalogo bakra, katerega se ne more iznebiti ravno radi padanja ino-
zemskih valut. Očividno je vsled tega, da se nas padanje denarne
vrednosti evropskih dežel tiče in sicer tiče na korenit in globok
način.

Dokler se ne bo vrednost valute različnih evropskih dežel dvig-
nila toliko, da ne bo evropskemu odjemalcu treba plačevati premije
od 20 do 86 odstotkov za blago, katero hoče, ne bodo ameriški eks-
porterji v stanu prodajati v inozemstvu blaga v izdatnih množinah.

Položaj je resen ter potrebuje nujne odpomoci. Mi si ne moremo
dovoliti, da bi zapustili Evropo ter ji rekli, naj si pomaga iz zadre-
ge kot ve in zna. Če mislimo dobro z ozirom na svojo lastno bodo-
nost, bomo pomagali Evropi do skrajnosti. Ne le za Evropo, temveč
tudi za nas je to stvar življenja ali smrti.

Ker je položaj tak, stavlja philadelphijski "Inquirer" nasled-
nje vprašanje:

— Kako je mogoče rešiti to vprašanje? —

List odgovarja na naslednji način:

— Številni načerti so bili v tem oziru predloženi in oni, ki obeta
največ, je ustanovitev velikih kreditnih korporacij v tej deželi, ki bo-
do vzle evropska stransko pokritje (kolateral) za težak diskont
ter čakale na ugoden čas za uravnavo. Edina stvar pri tem načrtu
pa je, da ima evropski trgovci ponavadi zelo malo prostega stran-
skega pokritja.

— Hvala Bogu!" je rekla kralji-
ca in gorče pokleknila. "Je je
zamogel pisati danes zjutraj, po-
tem je rešen. Hvala, moj Bog, hvala!
— Tako plemeniti prijatelj je
pač vreden tvojega čudeža."

"O kom govorite, mati moja?"
je vprašala princesa. "Kdo je ta
prijatelj? Povejte mi njegovo ime,
da ga lahko priporočam Bogu v
svojih molitvah."

"Da, prav imate, prav imate,
sestra moja, to je preveč trpljenja,
pismo, Marija?"

"Da, mati moja."

Kraljica je vstala in šla pogle-
dat k vratom, da li jo kdo opazu-
je. Nato je potegnila iglo iz las,
stopila k steni, vzela iz neke špra-
nje majhen kosček papirja in ga
pokazala princesi, rekoč:

"Zberi vse svoje spomine, pred-
no mi odgovoriš, hčerka moja; ali
je bila pisava slična tej?"

"Da, da", je vzkliknila prince-
sa, "znana mi je!"

(Dalje prihodnjik.)

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO

DRŽAVNO KONTROLO

RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GA-

RANCIJO

PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE URTE PO ORIGI-

NALNI CENI

IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU

Ki žele potovati v stare domovino, ki žele poslati denar ali kateri iri-
so opraviti katerekoli zadevo v stari domovini, naj se obrnejo na na-
šo banko, ki služi svojim rojakom že preko 25 let v popolno zadovolj-
stvo, pošteno in algnorno.

VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dob: vsakdo takoj v
materinskem jeziku.

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street New York, N. Y.

— Mi bi morali kupovati veliko več kot pa prodajamo, da na-
ta način zopet uredimo valute, vendar pa se vsi davno obratna
stvar. Več bilijonov dolarjev dolgujejo evropski narodi tej deželi, za
kajh plačanje bo treba uveljaviti neke vrste uravnave. Vsled tega se
ni čuditi, da se oziroma finančniki na bodočo zimo kot na najtežjo pre-
iskušno štabilnostjo sveta.

— Ohranjeni narodi Evrope, — pravi washingtonska Post, —
se morajo kmalu dogovoriti, da bodo sledili pomožnemu načrtu, ka-
terega bodo organizirale ter nadzorovale Združene države. Ko bo
tak načrt sestavljen ter bodo vsi pristali nanj, tedaj šele bo pričel
svet biti varen za demokracijo in druge ideale. Sedaj pa še ni varen.

Sir George Paish, znana angleška finančna avtoriteta, je pisal
v londonskem "Globe", da more le vladna akcija, ne le akcija eno-
vlade, temveč akcija vseh vlad skupaj, uspešno odpomoci sedanje-
mu položaju.

V nekemu govoru pred konvencijo Investment Bankers Ass'n
of America je govoril John K. Gardi o štirih predlaganih metodah za
izboljšanje položaja glede inozemskih valut:

1. — Pošiljanje zlata v to deželo.
2. — Pošiljanje blaga v to deželo.
3. — Razširjenje dolgoročnih dolarskih kreditov.
4. — Nakup inozemskih obveznic in vrednostnih papirjev.

Po mnenju Mr. Gardina je prvi predlog nemogoč in razen tega
mi ne potrebujemo in nočemo več zlata. — Drugi predlog se sam od
sebe počasi u

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

98

(Nadaljevanje.)

Diaz je dokončal svoja strašna razkritja ravno v trenutku, ko je postal Kučiljo vsaj nekoliko gospodar svojih čustev ter pričel postavljati malo piramido zlata.

— Ah, to je strašno, pogubonosan dan, — je rekel Fabijan, v kojega srečo so izginili zadnji dvomi vsled razkritij Diaza. — Kaj naj storim z možem, govorita vidva, ki vesta, kaj je storil mojemu krušnemu očetu? Pepe, Bois-Rose, svetujta mi, kajti moja moč in odločnost sta pri kraju. Preveč je tega za en dan!

— Ali zasluži ta strahopetni pes, ki je umoril tvojega očeta, kaj več obzirnosti kot plemenitost, ki je umoril tvojo mater? — je odvrnil Kanadeec odločno.

— Naj je bil vaš krušni oče ali kdo drugi njegova žrtev, ta ropar zasluži smrt, — je rekel Diaz, ki je sedel medtem v sedlo. — Prepustim ga vašim sodbi.

— Le nerad vas vidim odhajati, — je rekel Bois-Rose Diazu. — Mož kot ste vi, tako odločen sovraženik Indijancev, bi bil tovariš, kojega spremstvo bi nam vsem dobrodošlo.

— Moja dolžnost me kliče nazaj v taborišče, katero sem zapustil pod uplivom nesrečne zvezde bednega Don Štefana, — je odvrnil Diaz. — Dve stvari pa sta, katerih ne bom nikdar pozabil, namreč postopanje plemenitih sovražnikov ter prisego, katero sem položil v vaše roke, da nikomur na svetu ne razkrijem skrivnosti teh neizmernih bogastev.

Po teh besedah se je odstranil pošteni Diaz z največjo naglico ter razmišljal o sredstvih, kako bi združil dano besedo s krbjo za važnost ekspedicije, koje načelstvo mu je poveril glavni pred svojo smrtjo.

Trije prijatelji so ga kmalu izgubili iz oči. Ko se je odstranil, se je napotil še nadaljni jezdce, katerega pa ni bilo mogoče videti, v smeri proti mehiškemu taborišču. Bil je Baraha.

Baraha, kojega sreče je bilo polno najgrših strasti, katereh je žrtvoval tovariša, je končno sklenil deliti plen ter odšel proti taborišču, da si tam poišče ojačenja. Ni mogel domnevati, da sta tam ogenj in med dokončala svoje delo in da je celo ekspedicija uničena. Solnce se je dvigalo vedno višje ter metalo svoje žarke v dolino na Kučiljo, ki se je poželjivo sklanjal nad svojo zlato žetev ter na njej lovec, ki so se zunaj seči posvetovali glede njegove usode.

Fabijan je molče poslušal nasvete, katere sta mu dala Bois-Rose ter Diaz, predno je slednji odjahal. Čakal je le še na mnenje prejšnjega mejnega stražnika.

Dali ste obljubo, — je pričel slednji, — katere vas ne more nikdo odvezati. To obljubo pa ste dali ženi Areljanosa na njeni smrtni postelji. Morate njenega moža se nahajati v vaših rokah. Kaj vam torej preostaja?

Ko je nato zapazil plašljivo neodločnost na licu Fabijana, je do stavil zelo pereče:

— Če vam je ta uloga tako odurna, jo hočem prevzeti jaz. Ker ne gojim nikakega srda proti Kučilju, ga lahko usmrtime brez vsakega pomisleka. Videli boste, Don Fabijan, da ne bo ta lopov presečen od tega, kar mu bom rekel. Ljudje, ki imajo tak obraz kot Kučiljo, morajo biti od trenutka do trenutka pripravljeni, da se jih obesi.

Po tej bistroumni pripombi se je približal Pepe zeleni seči, ki ga je ločevala od Kučilja. Slednji se ni brigal za nobeno stvar, ki se je vršila krog njega. Bil je ves očaran in oslepljen od zlatega bleska, ki ga je obdajal ter ni vsled tega ničesar videl ali slišal. Njegovi zakrivljeni prsti so grabili v pesku s pohlepnojo sestradano šakala, ki koplje iz zemlje mrliča.

— Senjor Kučiljo, eno besedo, če vam je prav, — je rekel Pepe, ki je potisnil na stran gosto vejčje. — Senjor Kučiljo!

Kučiljo pa ni ničesar slišal. Šele pri tretjem klicu je obrnil glavo ter pokazal Pepetu svoj žareči obraz, potem ko je poskril v vrečo zlato, katero je bil nagromadil.

— Senjor Kučiljo, — je nadaljeval Pepe, — ravnokar sem vas čul izgovoriti filozofičen stavek, ki mi daje zelo visoko idejo o vašem značaju.

— Glejte, glejte! — si je mislil Kučiljo, ki si je brisal svoje znojno čelo. — Še vedno je to človek, ki potrebuje mene. Ti ljudje postajajo nepoznani, a pri Bogu, plačujemo si ga.

Nato pa je rekel naglas:

— Filozofičen stavek! — ter vrget pri tem na stran zaničljivo pest peska, ki bi na drugem mestu vzbudila veselje vsakega zlatoiskalca. — Kateri stavek? — Jaz jih pogosto izgovarjam in vedno najboljšje: — Filozofija je moja močna stran.

Prejšnji mejni stražnik se je prijazno nasmehnil.

— Saj sem rekel! — je odgovoril. — Od česa je pač odvisno človeško življenje! Pred dvajsetimi leti je bilo moje življenje odvisno le od odsotnosti drevesa!

— To je res, — je odvrnil Kučiljo raztreseno. — Jaz sem imel dolgo časa posebno ljubav do grmičevja, a sem se od onega časa naprej sprijaznil zopet tudi z največjimi drevesi. Potem pa imam še nadaljni prijetljivi princip, da se namreč moder človek ne sme brigati za številne majhne nepilike.

— Slučajno mi pade v glavo, — je dostavil Pepe, — da stojita na tem strmim griču dve krásni smreki, ki bi vam pred dvajsetimi leti povzročali veliko resnih skrbi.

— Ne rečem, da ne. Danes pa se brigam za ti dve smreki prav toliko kot za ta oreغانo grm.

— Saj sem rekel, — je odvrnil Kučiljo, nekoliko nestrpno. — A, tako! Torej mi izkazuje čast ter govorite o meni? In v kakem namenu?

— O, to je čisto slučajna pripomba. Moja dva prijatelja in jaz smo imeli precej povoda domnevati, da bo mogoče najti v bližini teh gora nekdo gotovo Zlato dolino. Kljub temu pa smo jo našli šele po napornem iskanju. Vi jo torej prav tako poznate in celo boljše kot mi, kajti brez obotavljanja in ne da bi izgubili trenutek, ste se napotili naravnost v Zlato dolino ter nagrabili že toliko, da bi lahko postavili cerkev za svojega patrona.

Kučiljo je mislil tedaj na neprevidnost, katero je storil ter ču ti, kako se mu tresajo kolena vsrpičo tega odkritega napada.

— Da, moj namen je uporabiti to zlato le v pobožne namene, — je rekel ter skušal prikriti svoj srčni strah. — Kar pa se tiče poznavanja te čudovite doline, je bil... slučaj, kateremu se moram zahvaliti.

— Slučaj pride vedno krepsti na pomoč, — je odvrnil Pepe flegmatično. — Dobro! Jaz v vašem položaju bi ne bil brez nemira z ozir na bližino teh dveh smrek.

— Kaj hočete reči s tem? — je vprašal Kučiljo ter prebledel.

— Nič drugega kot to, da spadata ta dva drevesa med one maj-

Pekoče grlo, bolečine v prsih
znamenja influence.

Dajte golu in prsim oživljajočo vdrgnitev s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s sukneno obvezo. Ne izpostavljajte se potom zamarjanja prehlada vnetjem, pljučnici, influenci in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, 25 in 65 centov steklenica. Pristni ima našo tvorniško znamko

↓ "SIDRO" ↓
Ne jemljite nadomestil ali posnčkov.

F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway, New York

ene neprimike, o katerih ste izjavili, da se človeku ni treba brigati za nje. Moj Bog! Imate plen, da bi vam zavidal zanj kralj!

— To zlato sem tudi pošteno zaslužil. Da ga zaslužim, sem izvršil umor. Kar sem storil, gotovo ni mala stvar. Sto hudčev, jaz nisem vajen moriti zastonj! — je vzkljnil Kučiljo, ki se je motil glede namenov prejšnjega mejnega stražnika ter videl v njegovih besedah le obžalovanje razočaranega pohlepa.

Kot trgovce, ki v viharju žrtvuje del svojega tovara, da reši ostali del, take je tudi Kučiljo stojake sklenil, da na svoje stroške odpravi nevarnost, ki se je zbirala krog njega.

(Dalje prihodnaji)

Slovenske novice

Cleveland, Ohio.

Ljubzen do ženske je prinesla rane in arest trem moškim, ki so vprizorili 25. nov. zjutraj pravo bitko na St. Clair Ave. in E. 53 St. kot poročila policija. To la pravi poročila niso prišli na dan, dokler niso štirje detektivji delovali celo eno uro, predno je prišla resnica na dan. Frank Klančar, 1286 E. 53 St. je glasom izpovedi detektivov zapustil hišo neke ženske na 55. cesti, nakar se je srečal z dvema drugima in nastal je spopad. Jasio Glavan je udaril Klančarja, Klančar pa je potegnil nož ter obrazil Glavana in še nekega tretjega, nekega Glavan in Gornik sta si dala rane obvezati v St. Clair bolnišnici, nakar sta policiji povedala, da sta bila napadena od "čunsov". Pozneje pa sta povedala resnico in policija ju je vzela v varstvo radi "napačnega poročila". Klančarja pa, ker je hlastil z nožem.

Dne 1. dec. je v St. Alexis bolnišnici umrla na operaciji gospa Agnes Trček, stanujoča na 14201 Barwin Ave. Collinwood. Takaj zapušča soproga in 5 nedoročilih otrok. Bila je članica društva "Vojni št. 51 SNZ". Lahka ji budi ameriška gruda!

Novice iz mehiške naselbine. Pred kratkim sta se poročila J. Kenik in Mary Urbančič. Nikdar ne bosta mogla utajiti, da nista poročena, ker imata tri pare prstov, ki so ju natančno opazovale. Zelo krásna je bila poroka, vsi so se pravilno obnašali, niti eden ni gurnil prežvekolca med mašo. Zločilec je Anton Zupančič, stanujoči na Prince St. V starem kraju pa družino in se namerava povrniti k njej kakorhitro mogoče. — Mrs. Krule iz 106. ceste, ki je predstala hudo operaciji, je na potu hitrega okrevanja. — Bolna je tudi Mrs. Ražem iz Way St. Tudi ona se je morala drugič podati v bolnišnico. — Hudo je bolna mala Frances Breznikar iz I. razreda naše šole. Huda pljučnica jo tare.

Ely, Minn.

Dne 20. nov. bi bila proti večeru usoda skoro pretregala nit življenja v ledeni vodi 6 oseb. Tri učiteljice s tukajšnjih ljudskih šol in trije fantje, med temi tudi Slovenec John Kočevar, so se vkrcali na takozvano "ice boat" v bližnjem jezeru, da se nekoliko razvedre na sanelj po ledu. Po nesrečnem naključju pa dospo do nekega dotoka kakih 300 čevljev od obrežja, kjer se ni bila voda za-

POJASNILO

Mi sprejememo vsakovrstne močne bakse v stari kraj do 1000 funtov težine.

Prevoz stane le 14c. od funta. Vsebinsa sme biti: obleka, obuvala in jedila, ki se ne pokvari. Kdor želi poslati svojim, naj pošlje takoj na:

STRUKE & HORAK
EUROPEAN TRADING & EXPORT CO.
28 Ninth Ave. Corner 16th Street
New York City.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

BOLGARSKI KRVNI CAJ

KAJ BO NAPRAVIL ONIM, KI SO
BOLNI?
IZČISTIL bo sistem strupov, ki so odgovorni za največ boleznih.
OBOGATIL in izčistil bo kri.
POMRIL in uredil bo jetra.
OSNAŽIL in uredil bo jetra.
OSNAŽIL in izčistil bo ledice.
ZAELEKTRIZIRAL bo ves človeški stroj.
DAL bo jasnost očem in svežost koži.
To je vaša najboljša garancija, da ste zdravi.
Imajte štalijske Bolgarske Krvne Čaje vedno pri roki. Prodajajo ga vsi lekarnarji. Če ste brez njega, za MORATE takoj imeti. Odpustila ga bomo hitro zavarovano. Pošljite \$1.25 za en velik družinski zavoj ali trije zavoji za \$3.15 ali šest zavojev za \$5.25. Naslov: Marvel Products Co., 9 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

KAJ BO NAPRAVIL ONIM, KI SO
ZDRAVI?
VZDRŽAL bo človeški stroj v pravilnem in dobrem redu.
PREPREČIL bo pregodno starost.
DAL bo fizični odpor proti bolezenskim bacilom v času epidemije.
UMORIL bo prehlade ter vas ščitil pred influenco, gripo in pljučnico.
TO je najboljša splošno družinsko zdravilo na svetu.
IN če ga skuhate ter ga pijete vročega, sprejemate vase bogate čiste soka, katere je pripravila mati narava svojim otrokom.

OGLASITA NAJ SE
DRAGICA JANESH IN OLGA
SCOGNA. Pri nas imata pisna iz
starega kraja.
Upravništvo Glas Naroda.
(9-10-12)

IŠČEM SVOJO ŽENO

Marijo Muhočič in 9 let staro hčerko Marijo. Ona je stara 30 let. Viskoke in suhe postave ter je rojena Zadkovič. Mislim, da se nahaja nekje v Chicagu. Ill. Meni je pobegnula 12. oktobra. Kdor mi pošlje nje naslov, dobi \$5 nagrade. Jure Muhočič, Box 277, Bessemer, Pa.

POTREBUJE SE SLOVENKA

za hišno delo v New Yorku. Dobro plača in stalno delo za pravo osebo. Lahko ima pri sebi enega otroka, ako hoče. Ponudbe z vsemi podrobnostmi naj se pošljejo na Mrs. L. Zakrajšek, 338 West 23rd St., New York, N. Y.
(9-11-12)

NAŠI ZASTOPNIKI

vateri so pooblaščen pobirati naročnine za dnevnik "Glas Naroda".
Vsak zastopnik izna potrdilo od tvojega, katero je prejel in jla roko-
mo pripravljamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50
za četrt leta \$1.25.

San Francisco, Cal.: Jakob Loviša
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.
Pueblo, Colo.: Peter Oulig. John Germ. Frank Janesh in A. Kočevar.
Salt Lake, Colo. in okoli: Louis Costello.
Summit, Colo.: Math. Kernely.
Indianapolis, Ind.: Alois Rodman.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Chicago, Ill.: J. J. Bostič, J. J. Bostič, J. J. Bostič.
J. J. Bostič.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalelet.
Massachusetts, Ill.: Fr. Augustin.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mich. Olar.
North Chicago, Ill. in okoli: An. Kobal in Math. Oglin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černa.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill.: Frank Potkovšek.
Franklin, Kans. in okoli: Fran. Leskovic.

Frontenac, Kans.: Bob Firm.
Kings, Kans.: Mike Pencik.
Kittanning, Md. in okoli: Fran. Vodopivec.
Chisholm, Minn.: Frank Govia, J. J. Petrich.
Calumet, Mich. in okoli: M. J. Kobe in Pavel Škalt.
Aurora, Minn.: L. Perušek.
Eveland, Minn.: Louis Govia.
Gilbert, Minn. in okoli: L. Vee.
Hibbing, Minn.: Ivan Pomba.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
Ely, Minn. in okoli: Frank Gosh.
J. J. Peshel in Anton Poljanec.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Great Falls, Mont.: Math. Urli.
Klein, Mont.: Gregor Zoben.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternik.
Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
Bartleson, O. in okoli: Frank Poljanec.

Collinswood, O.: Math. Škapič.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Oha. Karlinger, Frank Meh in Jakob Škalk.
Lorain, O. in okoli: Louis Balaz.
J. Kums in M. Orstaneč.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kibet.
Oregon City, Ore.: M. Justin.
Albany, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa. in okoli: Anto. Ijavac.

Burdine, Pa. in okoli: Joh. Demkar.
Cocaungh, Pa.: Ivan Paž, V. Rovaneč.

Claridge, Pa.: Anton Jorina in An. Kosoglov.

Dunkle, Pa.: Joe Oshaneč.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin.
Farell, Pa.: Ant. Valentinič.
Greensburg, Pa. in okoli: Fran. Novak.

Hazlet, Pa. in okoli: Fran. Jordan.
Imperial, Pa.: Val. Potornel.
Jelmstown, Pa.: Frank Gabranja in John Poljanec.

Luzerne, Pa. in okoli: Anto. Oonlik.
Mancor, Pa. in okoli: Fr. Demkar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okoli: U. B. Jakobich, Z. Jakša, Klarich Mat. in L. Magister.

Rapahon, Pa. in okoli: Marth. Koroscheta.
Reading, Pa. in okoli: J. Podiv.
Steelton, Pa.: Anton Hrm.
Turtle Creek, Pa. in okoli: Fran. Schiffrer.

West Newton, Pa.: Jaso Jovna.
White Valley, Pa. in okoli: Jurg. Previc.
Wilkes, Pa.: J. Petercel.
Black Diamond, Wash.: G. J. P. remla.

Cokaton, W. Va.: Fr. Kodan.
Thomas, W. Va. in okoli: A. Koroscheta.

Milwaukee, Wis.: Andrew Sam, J. J. Trnab.
Shelbyville, Wis.: John Stangul in H. Svetlin.

W. Allen, Wis.: Frank Škalk.
Black Springs, Wyo.: Louis St. ghan in A. Justin.

Rad bi izvedel, kje se nahaja JANEZ STARIČ, podomače Mete-le iz Gorcnjega Zabukovja, pošta Trebelno. Čul sem, da je bil lausko leto v Aermond, Mich. Prosim aenjene rojake, če kdo ve, naj mi javi, ali če sam čita ta oglas, da se mi ogavi. — John Cesar, 439 Virginia St., Milwaukee, Wis.
(9-11-12)

Oglasi naj se mi JOHN URBAS, ker ima pri meni dva pisna iz stare domovine, da mu jih pošljem. Moj naslov: Tony Poy, Box 123, Reitz, Pa.

Rad bi izvedel za svojega brata MATEVŽA TROBEČ. Pred 7. leti se je nahajal v Kenosha, Wis. Prosim aenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali pa če sam čita ta vrstič, naj se mi javi, ker rui hočem nekaj važnega poročati. Jack Trobec, Box 27, Bakers-town, Pa.
(9-11-12)

Kje se nahaja JOHN BREZAR podomače Rus? Doma je iz Senčurja pri Kranju. Pred nekaj časa se je nahajal v Kansas City, Mo. Ker mu imam nekaj zelo važnega poročati iz stare domovine, zato prosim rojake, če kateri ve za njegovo sedanjo bivališče, naj mi naznani. Če slučajno sam čita ta oglas, naj se mi hitro oglasi, drugače sem prisiljen ga obelodaniti po vseh slovenskih časopisih, zakaj ga iščem. — Michael Stružnik, 738 Albina Ave., Portland, Oregon.
(9-10-12)

POZOR, SLAMNIKARICE!

Izemo izkušene šivalke finih ženskih klobukov. Dolga sezona. Najboljše plače odorta tovarna. Oglasite se čeli teden. — Joseph Richland & Co., 104 West 30. St., New York.
(9-10-12)

Iščem sinove ali hčere JANEZA ROT, ki ga je tukaj ubilo meseca oktobra. pa nihče ne ve odkod da je bil doma. Slišal sem enkrat, da je imel salun v Waukeganu, Ill. in da se nahaja tud. tam njegov sin Jožef Rot. Zglasi naj se on, ker mu imam nekaj važnega poročati o njegovem očetu. — Math. Kerne, Box 3, McMillan, Mich.
(3-16-12)

OGLASI NAJ SE

LOUIS BRIDGE, ki ima pri nas rismo iz starega kraja. Nadalje naj se oglasi tudi EVA ŽAVAR, katere ima pisno pri nas od svoje sestre iz starega kraja.
Upravništvo Glas Naroda

Kdo ve kje se nahaja JERNEJ JEREJ, podobar iz Metlike št. 32, okraj Črnomelj na Kranjskem, se prosi, naj javi naslov njegovi sestri Ivani Jereb omoženi Juvan na splošno navedeni naslov. Pred izbruhom ameriške vojne se je nahajal v Steeltonu, Pa., kot podobar ali kaj sličnega. — Ivana Juvan, Stara pot št. 1, Ljubljana, Jugoslavija.
(8-10-12)

POZOR, MLADENIČI!

Mradi Jugoslavlani, Sloveni. Irtvatje in Srbi, kateri ste ameriški državljani ter imate veselje do mornarskega življenja stopite v mornariško službo Združenih držav! Vpišete se lahko za dve ali pa štiri leta. Ako to storite, boste lahko še enkrat koristili narodu, katerega potomci ste, potem, ko enkrat dovršite službo Združenih držav, kjer se boste naučili zelo veliko koristnega. (24-11-24-12)

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI
644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, celobolost, bolezn v mehurju, ledcah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 9. ure zjutraj do 9. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDEJTE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje ozdravim, ker vas razumam.

Cosulich Line

Direktna pot na Grsko in
v Trst

Parnik "Pres. Wilson" odpluje
krog 3. januarja.

Parnik "Argentina" odpluje krog
10. januarja.

Parniki odplujejo od pomola 7. ob
vznožju 41. ulice, So. Brooklyn.

Za cene in druge informacije se
obrnite na

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

RAZPIS SLUŽBE.

Vsled odhoda našega organista v stari kraj se razpiše tem potona služba organista in mežnarja v eni osebi, zziroma samo organista. Plača letno \$960, stolnine približno \$240. Razume se da velja to za organizatstvo in mežnarsko službo. Orgle so letos postavljene, moderne, ki stanejo šest tisoč dolarjev. Resne ponudbe in sprejema na župni urad. — Rev. Anzelma Murn, O. F. M., 408 E. 5th Street, South Bethlehem, Pa.
(5-11-12)

IŠČEM DOBRE DOGARJE

za delati v Texas. Imam les, ki se dobro kolje in raste visoko, brez motčvirja in povodnji, stalno delo in visoke cene. — Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn.
(29-11-27-12)

VAŽNO NAZNAVILLO.

Tempotom se opozarja vse podanike države Srbor, Hrvatov in Slovencev, naj vpridnohne ne kupujejo pri kompanijah šifkart preko Trsta. Italjanski konzulati ne vizirajo potnih listov in je potovanje v domovino preko Trsta nemogoče. Srbi, Hrvati in Slovenci zamorejo potovati zasedaj edinele preko Maršaja, odtam pa preko Dubrovnik ali preko Soluna v domovino.

Nihče naj ne kupi karte preko Trsta, ampak samo do Maršaja. V Maršaju daje naš konzulat navodila za nadaljno potovanje.

To naznavilo naj vpoštevava vsak, kdor se hoče podati v stari kraj.

M. J. PUPIN
generalni konzul SHS.
New York, 1. dec. 1919.
(2-31-12)

POZOR DOGARJI

V Kentucky sem kupil 50,000 hrastovih dreves ter potrebujem 250 dogarjev in 25 formonov, da mi pomagajo izvršiti delo na tem lesu. Drevesa so v gorah, kjer ni ne blata, ne mrzlice, ne moskitov. Za delo plačam toliko, da si boste pridelali več denarja, kot si ga zamorete pridelati, kjer delate sedaj, ne oziraje se, kje ste. Vi lahko delate vsak dan v dežju ali solncu v kentuških gorah, dočim zamorete v južnih gozdih delati samo polovico časa. Če ostanete pri meni štiri mesece, vam bom povrnil vožnjo na železnici. Če pa ne najdete vse tako kot pravim, vam bom povrnil vse stroške, če pridete sem ter preiščete mojo ponudbo. Pridite v Hazard, Kentucky in tam me boste našli pripravljenega, da vam dam delo.

H. KRAMER,
HAZARD, KENTUCKY.

POZOR, GOZDARJI!

Potrebujem 8 do 10 moč za delati drva. Plača \$2.25. Kdor želi delo, naj pride. — Joseph Jakšetič, Box 114, Custer City, Pa.